

Prodekanus har ordet

Våren har äntligen kommit med majsol och grönska. Våren innebär också att arbetstempot skruvas upp ett par varv till då mycket återstår att genomföras och avslutas innan terminen rinner ut och semestertiden tar över.

På utbildningssidan pågår flera processer med syftet att främja utveckling och kvalitetshöjning. Jag tänker nu inte närmast på de stora och resurskrävande utvärderingar av forskarutbildning och annan högskoleutbildning som planeras från regeringen och UKÄ. Visserligen brukar det per definition alltid leda till några förbättringar när man rör om i grytan och sätter fokus på vissa frågor, så det kan man förvänta sig även denna gång. Men frågan är väl om vi inte närmar oss en total utvärderingshysteri? Var går gränsen för hur mycket tid ett lärosätes personal kan lägga ned på ständigt återkommande utvärderingar utan att det får kraftigt negativa konsekvenser för utbildningens och forskningens kvalitet?

Nej, jag tänker faktiskt mer på de interna processer som pågår för att höja kvalitén på våra utbildningar, alldeles oavsett vilka utvärderingar UKÄ och Utbildningsdepartementet sjösätter. Rektors utlysning av medel för kvalitetsutveckling av utbildning har lett till intensiva diskussioner på både institutions- och sektionsnivå, och givetvis i grundutbildningsberedningen (GB), lärarutbildningsutskottet (LUS) och områdesnämnden (ON). Det engagemang som genomsyrar många av dessa diskussioner är slående, och viljan att bedriva god undervisning är lika stark som frustrationen över de alltför små studentkullarna och den låga genomströmningen. Många lärare frågar sig vad man kan göra åt situationen? Det finns knappast något enkelt svar, men en sak är säker, att både det globala utbildningslandskapet och de studenter vi möter idag har förändrats väsentligt jämfört med tidigare. Vi måste följa med i den här utvecklingen och möta de nya kraven samtidigt som vi bör värna det vi tror på och det som är vetenskapligt belagt kring lärande. Många unga idag ser kunskap som något som finns på internet och som man inte behöver lära sig. Men internet erbjuder företrädesvis information, inte kunskap i sig, och inte alltför sällan desinformation. För att bli till kunskap och för att kunna användas i kreativa tankeprocesser, måste informationen sällas och internaliseras, bli vår egen. Det kräver ett hårt arbete som inte alla studenter är beredda på att lägga ned, eller kanske inte har studieteknik för, och inte heller alltid ser meningen med. Vi lärare är å andra sidan alltför ofta fast i vanan att ge långgrandiga föreläsningar som ger för lite stimulans och aktivitet för studenten. Vi glömmer ofta att inläring måste vara en aktiv process hos den som skall tillägna sig något.

Inom lärarutbildningarna pågår en intensiv diskussion kring förändringar för att skapa mer sammanhållna utbildningsprogram, där olika moment på ett naturligt sätt befruktar och återkopplar till varandra. En utmärkt utvärdering av den så kallade utbildningsvetenskapliga kärnan genomfördes på senhösten, vilket gav ett mycket bra underlag för detta förändringsarbete både på kort och lång sikt. När det gäller lärarstudenternas ämnesstudier, så är ju utmaningarna för ämneslärarna i stort sett desamma oavsett om studenterna i framtiden skall bli lärare, forskare eller något annat, och de samläser ju dessutom ofta. Mer student-aktiverande

undervisningsformer bör med andra ord kunna leda både till ökad ämneskunskap och förhoppningsvis bättre genomströmning generellt, men också medverka till att utbilda mer kompetenta lärare till skolan.

Ett helt annat område som diskuteras intensivt dessa dagar är infrastruktur och Vetenskapsrådets (VR) pågående utlysning om fortsättningsbidrag inom forskningsinfrastruktur. Exempel på en sådan nationell forskningsanläggning som söker fortsatt stöd hos VR är National Genomics Infrastructure (NGI), som är den största av de nationella faciliteterna inom SciLifeLab. Vid halvårsskiftet får SciLifeLab dessutom en ny vetenskaplig direktör, Olli Kallioniemi, som också är direktör vid Institute for Molecular Medicine Finland (FIMM) vid Helsingfors universitet. Det ska bli intressant att följa om detta innebär ökade möjligheter till samarbete med Helsingfors universitet inom "life science"-området.

En annan typ av infrastruktur, som dock anknyter till SciLifeLabs verksamhet, är olika typer av datatjänster och genomanalysfunktioner, samt direkt bioinformatikstöd till forskare. Här vill man nu samordna många olika verksamheter i större konsortier, för att skapa bättre organisation och tydlighet inom och mellan olika verksamheter.

I detta sammanhang vill jag nämna att fakulteten kommer tillsammans med BILS (Bioinformatic Services to Swedish Life Science) pröva att ha en bioinformatiker på plats i Arrheniuslaboratoriet en dag per vecka, för att ge råd och direkt bioinformatikstöd till forskargrupper. Meningen är att man ska kunna diskutera projektplanering, få råd och hjälp kring bioinformatik i pågående projekt, och ledsagas vidare till bäst lämpade specialistkompetens när så behövs. Denna service kan naturligtvis inte ersätta det stöd som man kan få från BILS under två veckor, eller det utökade stöd som forskare kan söka från WABI (Wallenberg Advanced Bioinformatics Infrastructure).

Trots mina inledande ord om högre tempo och vårstress, hoppas jag att ni alla också hinner med att njuta en aning – den här tiden är så kort och förgänglig. En stund i solen vid busshållplatsen, ett blommande träd på väg till jobbet, en koltrast i skymningen – stanna upp ett ögonblick och ta in – det kostar så lite och är värt så mycket!

/Ylva